

**Islannin presidentin
Ólafur Ragnar Grímssonin
puhe
Suomen tasavallan presidentin
Tarja Halosen ja
hänen puolisonsa Pentti Arajärven
kunniaksi pidettävillä
juhlaillallisilla
19. syyskuuta 2000**

Kunnianarvoisa Suomen tasavallan presidentti Tarja Halonen
ja herra valiokuntaneuvos Pentti Arajärvi
Arvoisat vieraat
Hyvät ystävät

Tervehdimme täällä tänä iltana juhlien Suomen uutta presidenttiä ja kiitämme siitä kunniaa jonka Te suotte Islannille tulemalla vieraaksemme näin pian presidenttikautenne alettua.

Arvostamme suuresti sitä ystävyyttä jota Te, arvoisa presidentti, olette aina osoittanut islantilaisia kohtaan, m.m. viettämällä täällä aikaisemmin kesälomaa perheinne ja tulemalle nyt puolisonne kanssa tänne häämatkalle.

Toivotamme Teille sydämestämme onnea sekä menestystä ja siunausta tulevina aikoina.

Tunnettu tahtonne kulkea ennenkäymättömiä polkuja tulee totisesti esille siinä, että lähes välittömästi häitteenne jälkeen tulette vierailulle tänne pohjoiseen tullen ja jään saarelle; Islanti on harvoin valittu häämatkojen kohteeksi, vaikkakin itse rakkauden saaren Kaprin pormestari päätti muutama vuosi sitten kunnioittaa Islantia siinä tarkoituksessa.

Tämänkertainen vierailunne tulee totisesti vahvistamaan entisestäänkin näiden kahden pohjoiseen perheeseen kuuluvan tasavallan, Suomen ja Islannin välisiä hyviä suhteita. Kansojemme yhteydet ovat meidän aikamme laajentuneet ja vahvistuneet enemmän kuin koskaan aikaisemmin, vaikkakin jo muinaisista saagoista löytyy todisteita kansojemme keskisestä kanssakäymisestä ja kauppasuhteista tuhat vuotta sitten.

Islantilaissaagoissa ja muinaisissa, lähes kahdeksen sataa vuotta sitten muistiin merkityissä teksteissä kuvataan suomalaisia aina kunnioituksella ja heistä kertovia tarinoita ympäröi jännityksen ja salaperäisyyden viitta. Suomalaiset ovat itsenäisiä ja väkeviä ja heidän naisissaan sanotaan piilevän ainutlaatuisen mahdin. Merkittävin keskiajan kirjailijoistamme, Snorri Sturluson, joka yhteen aikaan asui täällä Bessastadirissa, kuvailee tätä suomalaisten naisten piirrettä hyvin värikkäällä tavalla kuuluisassa Ynglingien saagassaan.

Kertomusperinne, sadut, runot ja tarinat ovat olleet molemmille kansoille erittäin rakkaita; niillä on ollut suuri osuus siinä että olemme pystyneet säilyttämään riittävän omanarvontunnon. Me islantilaiset tunnemme hyvin Kalevalan, suomalaisen kertovien runojen sarjan, jonka Karl Ísfeld aikoinaan käänsi erinomaisen hyvin islannin kielelle.

Ehkä juuri tämä menneiden aikojen luomisvoima on antanut suomalaisille ja islantilaisille sen etulyöntiaseman joka meillä nyt on uuden vuosisadan viestintätekniikassa ja tietoteollisuudessa. Laskettaessa kotien, koulujen ja yritysten internet-liitäntöjä meidän yhteiskuntamme ovat kärkijoukkoa. Molempien maiden uusi sukupolvi on paremmin tietotekniikalla ja viestintälaitteilla varustettu kuin vastaava ikäluokka muualla maailmassa.

Joittenkin mielestä tässä kehityksessä on nähtävissä tulevaisuuden yhteiskunnan peruselementit; ja todellakin meille on tarjolla monenlaisia yrittämisen mahdollisuuksia niillä aloilla joilla tulee olemaan ratkaiseva merkitys uuden vuosisadan talousjärjestelmässä.

Me islantilaiset arvostamme suuresti sitä että suomalaiset ovat viime vuosina tehneet parhaansa maidemme välisen yhteistyön lisäämiseksi, ja Islannin uusi suurlähetystö Helsingissä – ensimmäinen pitkään aikaan avaamamme – on totisesti tukenut tätä kehitystä.

Tervehdimme siis aivan erityisellä ilolla sitä että suomalaiset ovat Euroopan unionin arvionnin mukaan johtoasemassa, kun pohjoista ulottuvuuttamme punotaan vahvaksi säikeeksi maanosamme tulevaisuuden kehityksessä. Me tiedämme miten merkityksellinen Teidän osuutenne, arvoisa presidentti, on ollut siinä linjanvedossa ja se on hyvänä enteena siitä että tämä ajatus tulee tuottamaan laajaa tulosta Teidän presidenttikaudellanne.

Teidän edeltäjäanne Martti Ahtisaari pyrki työssään erityisesti vahvistamaan Islannin ja Suomen välisiä suhteita ja etsimään uusia keinoja sille miten nämä kaksi pohjoisen perheen tasavaltaa, idän ja lännen uloimmat vartijat, voisivat hyvässä yhteistyössä omalta osaltaan vaikuttaa siihen elämännäkemykseen, joka parhaiten soveltuu pohjoisen Euroopan panokseksi ihmisoikeuksien, menestyksen ja kansanvallan hyväksi.

Vierailullanne Islantiin niin pian virkaanastumisenne jälkeen olette antanut käytännön vahvistuksen sille, että tällä samalla tiellä tullaan edelleenkin jatkamaan. Minä tiedän myös aikaisemmin tänä vuonna käytyjemme keskustelujen pohjalta että Te haluatte tehdä parhaanne tukeaksenne vielä suuremmassa määrin yhteisiä toimenpiteitä ja yhteistyötä tällä uudella vuosisadalla.

Pohjoinen vyöhyke – Kanadasta valtameren yli Pohjoismaihin, Baltian maihin ja läntiseen Sisä-Venäjään ulottuva maailmanosa – on kylmän sodan päätyttyä muodostunut uudistumisen areenaksi sekä poliittisten linjojen että yhteistyömuotojen suhteen. Pohjoismaat ovat tässä suhteessa olleet monella tavoin aloitteentekijöinä ja uudet vyöhykekohtaiset liitot ovat yhä enenevässä määrin muodostuneet voimakkaiksi valtakuntia yhdistäviksi tekijöiksi; sekä Euroopan unioni että Kanada ovat nyt laatineet erityiset pohjoista koskevat suuntaviivat ja myös Yhdysvallat ja Venäjä ovat avoimin mielin ryhtyneet yhteistyöhön pohjoisten alueiden polttavimpien kysymysten ja ongelmien ratkaisemiseksi.

Minulle oli siten ilon aihe miten hyvin Lapin yliopisto Rovaniemellä tarttui ajatukseeni pohjoisten alueiden tiedemiesten välisestä yhteistyöstä. Se on sittemmin yhteistyössä Akureyrin yliopiston kanssa johtanut pyrkimyksiä pohjoisten alueiden tiedelaitosten laajamittaiseksi keskinäiseksi tukemiseksi pyrittäessä luomaan säännöllinen pohjoisten alueiden kysymyksille pyhitetty

tieteiskonferenssi. Ensimmäinen tällainen konferenssi pidetään tulevana talvena Akureyrissä ja Teidän luentonne, arvoisa presidentti, – itse asiassa ensimmäinen vieraan vallan päämiehen tässä nuorena yliopistossa pitämä – tulee olemaan tiedeyhteiskunnalle tärkeänä rohkaisuna luotaessa uusia kanavia tiedemiesten väliselle yhteistyölle.

Rovaniemen ja Akureyrin yliopistojen aloite, nuorten islantilaisten kirjailijain teosten julkaiseminen Suomessa viime vuosina, suomalaisen kirjallisuuden kääntäminen islannin kielelle, muusikkojen, laulajien, tanssitaiteilijain ja teatteriväen vierailut ovat osoittaneet meille yhä enenevässä määrin miten laajalti kulttuurin, tieteellisen tutkimuksen ja taiteen saavutuksia voidaan jatkuvasti käyttää yhdistävien siteiden lujittamiseksi.

Muutama viikko sitten näimme sekä Reykjavikissä että Helsingissä – näissä kahdessa Euroopan kulttuurikaupungissa – miten etevä suomalainen koreografi Jorma Uotinen saattoi islantilaisen säveltäjän Jón Leifsin mahtavan oodin Baldurista ja hyvän ja pahan taistelusta taiteelliseen huippuun. Jón Leifs sävelsi tämän teoksen puoli vuosisataa sitten ja nyt se saatiin etevien suomalaisten taiteilijain avulla esitetyksi ensimmäistä kertaa yhtä loistavana kuin mitä säveltäjä oli sen alunperin suunnitellut.

Meidän on annettava luovalle ajattelulle ja taiteelliselle luomiskyvyille entistäkin enemmän tilaa yhteistyössämme uudella vuosisadalla ja päästettävä siten kansoissamme piilevät uudistavat luomisvoimat valloilleen.

Kansanvaltaa ja ihmisoikeuksia kunnioittavat yhteiskunnat ovat vain harvassa paikoin maailmaa kehittyneet pitemmälle ja meidän on sekä velvollisuus että vastuu ojentaa muille niiden suhteen auttavan käsi.

Te, arvoisa presidentti, olette totisesti uranne aikana ollut sekä palkansaajajärjestöjen piirissä, kansanedustuslaitoksessa, valtakunnan hallituksessa että nyt Suomen tasavallan presidenttinä esikuvana muille uskollisuudesta niille aatteille jotka ovat suoneet ihmisille vapauden päättää itse omista mielipiteistään ja käyttäytymisestään, olla itsenäisiä ja yhteistyössä muiden kanssa päättää omasta kohtalostaan. Te olette osoittanut että hyvän asian puolesta ponnistellessa ei meiltä koskaan saa puuttua rohkeutta.

Me tervehdimme Teitä täällä tänä iltana kunnioittaen, Suomen uusi presidentti, vilpitön kansanvallan, ihmisoikeuksien ja tasa-arvon puolustaja ja meidän islantilaisten hyvä ystävä.

Pyydän arvoisia vieraita nousemaan ylös ja osoittamaan siten kunnioitustaan Suomen tasavallan presidentille Tarja Haloselle ja valiokuntaneuvos Pentti Arajärvelle ja kiitollisuutta siitä erityisestä ystävyys-suhteesta joka suomalaisten ja islantilaisten välillä on aina vallinnut ja toivomme mukaan tulee aina vallitsemaan.